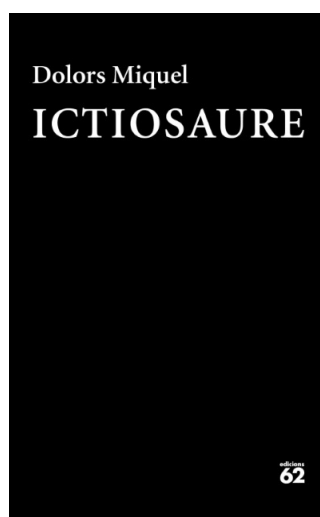

[Números anteriors](#)[Qui som](#)[Cercador](#)[Patrocinis](#)[+](#)

El guant fossilitzat és Ictiosaure

[Pàgina inicial](#) / [El guant fossilitzat és Ictiosaure](#)

[< Anterior](#) [Següent >](#)

Autoria: **Dolors Miquel**

Títol: **Ictiosaure**

Editorial: **Edicions 62,**
Barcelona, 2019

Pol Guasch i Arcas

Dolors Miquel ha fet un fòssil. No l'ha trobat. Ha desenterrat estrats, remogut muntanyes, desfet roques calcàries, desestabilitzat hipocentres, travessat èpoques antigues en què els humans encara no existien: i allí ha deixat el guant de plàstic rosa. Després, l'ha cobert amb els estrats, les muntanyes, les roques, els hipocentres i encara amb alguna deixalla humana. I no n'ha crescut res. Aquella escriptura, la d'*El guant de plàstic rosa* (Edicions 62, 2017), s'ha petrificat en un llibre igualment fosc i lluminós. *Ictiosaure* és el resultat d'allò que Miquel encetà aleshores: uns versos lúcidament dolorosos, un ritme prosaic vertiginós, una arqueologia de la tristesa i un passar comptes amb la solitud. Aquí, però, aquesta força

reverbera en un pelegrinatge que s'inicia al començament del llibre: un recorregut en la fosca, l'entrada en una estètica profundament negativa, pel fet de generar una construcció autònoma que funciona al marge de la realitat empírica, i que s'alça per si sola, a partir de la textualitat i l'univers que crea, sense establir relacions immediates i referencials amb allò que coneixem.

El cor i els ossos s'esbatenen -«un cor s'enterra dins un altre cor. El pit és un cementiri viu», o bé «deixa que palpi els teus ossos, amat meu»- en la transformació de l'acidesa d'*El guant* que deixa pas al riu del dolor, tan cabalós com el de la nostàlgia. Per això el lirisme s'imposa en una escriptura que se situa cara a cara davant de l'horror. *Ictiosaure* implica el mateix risc que el de l'arqueòleg que furga terra endins a la recerca d'un rastre desconegut. En aquest sentit, que constantment bategui *La mort i la primavera* no és una causalitat: aquí la veu no narra el suïcidi del pare ni l'eco de la Maraldina, sinó que es lamenta, davant del cos mort de la mare, que «no arribaré a temps / no / de convertir-la en / un / futur / ictiosaure».

Quina és la força de les paraules? Quin paper ocupen en la tasca inacabable de crear memòria, de no oblidar els records? Per què narrar el passat -és a dir, tornar-hi, tornar-hi sempre- és un viatge irremeiable cap al dolor, cap a allò desconegut? És més: quan s'ha convertit, aquest passat nostre, en un espai fosc i horrorós? I tornem al principi: quina força tenen les paraules per batallar contra això? La proposta de Miquel sembla que passi per habitar la fosca, entenent l'existir -existir poèticament, que vol dir escriure enfront de la desesperació- com una forma de resistència, i no «existir sense existència, que és la pitjor manera d'estar viu». Una altra manera d'evocar Rodoreda, doncs, i de situar el desig com el motor de la vida i el revers de la foscor. El desig al costat de l'escriptura. Desig d'escriure. Escriure. Ja sigui en la forma de la rosa que t'abraça espinada o en el cor que es trenca en colpejar-lo: respostes precàries a la desesperança.

Aquesta idea es concentra en el títol mateix del recull: el rèptil juràssic és, com el títol de Rodoreda, una paradoxa que travessa el llibre. Mort i vida no són reversos antagònics, bateguen simultàniament en el temps passat del

fòssil mil·lenari i en el temps present de l'escriptura. Mort i vida, passat i present, la necessitat d'escriure: totes aquestes coses conflueixen en el vèrtex dolorós que és la resposta -com dèiem: precària, parcial, transitòria- de Miquel. El pelegrinatge que marca el llibre és el camí que implica el fet d'escriure: un viatge que travessa els espais més lluminosos i més foscos de l'existència, i que coneix llocs i mons tan desconeguts com el d'«una casa antiga», el de «la flor fetitxe de la meva mare» o el d'«una dona jove de tres-cents anys». Com en el poble de *La mort i la primavera*, en què hom ha de conviure amb la força cabalosa dels rius, els ulls tapats de les embarassades o les cares desfetes d'alguns homes.

Com aquesta Rodoreda, Miquel ens adverteix de la força brolladora de la vida desmesurada: fer un viatge enrere implica necessàriament dur al present, amb el retorn, les esgarrinxades dels bardissars, el fang antic a la sola de les sabates i el record desencaixat. Tot i això, s'enceta el viatge i l'escriptura pren, consegüentment, la forma de l'atreviment. Desnonar la llum de la paraula, arriscar-se a descobrir el dolor. Enterrar-lo, aquest dolor antic, i no fer-ne brollar res: deixar que es fossilitzi. Així, Dolors Miquel.

29 d'octubre de 2020 | Categories: Poesia, Ressenyes | Tags: Pol Guasch i Arcas

Comparteix aquest article. Tria la teua plataforma

